

De preventieadviseur & de veiligheidscoördinator

Wettelijke bepalingen - toelichting

ir. Tom Vermeersch

Adviseur – nationaal coördinator toezicht bouw - kwaliteitscoördinator

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

werk.belgie.be

De preventieadviseur

- Welzijnswet van 04/08/1996
  - Hoofdstuk VI – Preventie-en beschermingsdiensten:
    - Werkgever moet een IDPBW oprichten
    - Beschikken over minstens 1 preventieadviseur
      - **Welke behoort tot het personeel van de werkgever**
(Bij minder dan 20 werknemers mag werkgever functie van preventieadviseur vervullen)
    - Aanvullend beroep doen op erkende EDPBW – zie ook identificatiedocument
  - Hoofdstuk XIbis – Maatregelen om de herhaling van ernstige arbeidsongevallen te voorkomen:
    - Onderzoek door bevoegde preventiedienst (interne of externe preventieadviseur)

De preventieadviseur

- Codex – boek II, titel 1: De interne dienst voor preventie en bescherming op het werk
  - Indeling van de werkgevers in 4 groepen (A, B,C en D)
  - Opdrachten van de interne dienst – o.a. meewerken aan de coördinatie !
  - Samenwerking met externe dienst
  - Taken preventieadviseur – niet-limitatief:
    - Taken m.b.t. de **risicoanalyse** / GPP / JAP
    - Taken m.b.t. de werking van de IDPBW
    - Taken inzake de keuze, aankoop, gebruik, ... van arbeidsmiddelen en PBM
    - Taken m.b.t. het CPBW
    - Onthaaldocumenten bijhouden

De preventieadviseur

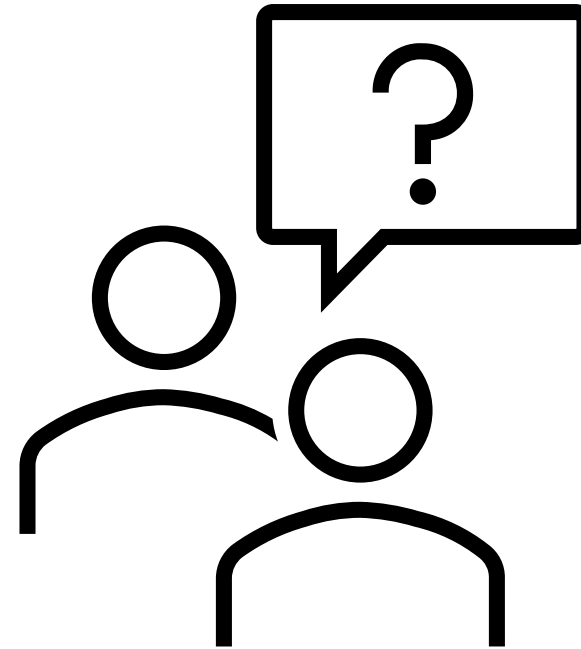
- Codex – boek II, titel 1: De interne dienst voor preventie en bescherming op het werk
  - Taken preventieadviseur – niet-limitatief (vervolg):
    - Onderzoeken op de arbeidsplaats / werkposten
    - Onderzoeken doen n.a.v. arbeidsongevallen en incidenten
    - Maatregelen voorstellen om de risico's te verhelpen
    - Taken om de herhaling van ernstige arbeidsongevallen te voorkomen
    - Taken in het kader van de psychosociale risico's op het werk
    - Opstellen maandverslagen / driemaandelijks verslagen
    - Opstellen jaarverslag
    - Opstellen arbeidsongevallensteekkaarten

De preventieadviseur

Toelichting 1: 'risicoanalyse'

Het gaat hier over de risicoanalyse in het kader van het dynamisch risicobeheersingssysteem van de werkgever

-

Zie codex – boek 1, titel 2 - welzijnsbeleid

De preventieadviseur

- Verschillende niveau's:
  - Preventieadviseur niv. 1
    - Basisdiploma: bachelor universiteit
    - Multidisciplinaire basisvorming (120 u) + specialisatiemodule niv. 1 (280 u)
  - Preventieadviseur niv. 2
    - Basisdiploma: hoger secundair onderwijs
    - Multidisciplinaire basisvorming (120 u) + specialisatiemodule niv. 2 (90 u)
  - Preventieadviseur niv. 3
    - Basiscursus

De preventieadviseur

Bevoegdheid van de preventieadviseur

=

“werkgever adviseren vanuit het oogpunt om zijn werknemers te beschermen”

De veiligheidscoördinator

- Richtlijn 92/57/EEG
- Welzijnswet van 04/08/1996
  - Hoofdstuk I – Definities:
    - Coördinator **veiligheid en gezondheid** tijdens het **ontwerp** van het bouwwerk
    - Coördinator veiligheid en gezondheid tijdens de **verwezenlijking** van het bouwwerk
    - Tijdelijke of mobiele bouwplaats
  - Hoofdstuk V – Tijdelijke of mobiele bouwplaats:
    - Coördinator V&G = één van de betrokken partijen op een TMB
    - Betrokken partijen passen de algemene preventiebeginselen toe

De veiligheidscoördinator

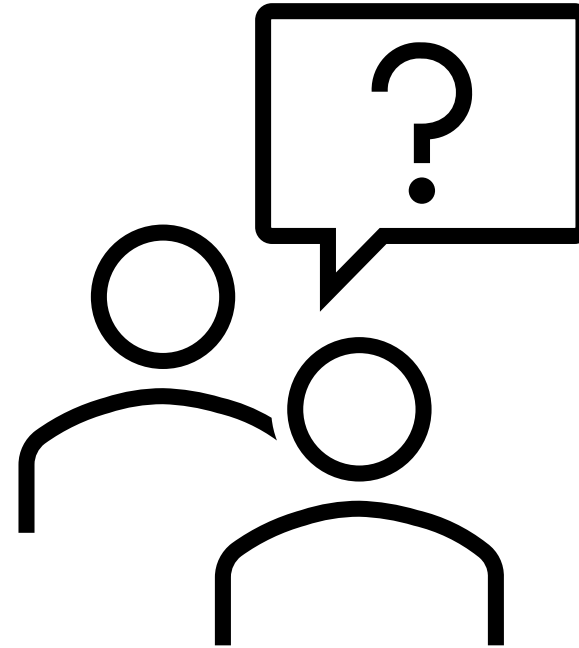
- Welzijnswet van 04/08/1996
  - Hoofdstuk V – Tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (vervolg):
    - Onderscheid tussen het **ontwerp** en de **verwezenlijking** van een bouwwerk
    - **Ontwerp**:
      - Aanstelling coördinator V&G ontwerp door:
        - Opdrachtgever
        - Bouwdirectie belast met het ontwerp
      - Taken van de coördinator V&G ontwerp:
        - **Coördinatie** van het toepassen van de algemene preventiebeginselen door bouwdirectie belast met het ontwerp en de opdrachtgever bij de gemaakte **keuzen**
        - V&G plan opstellen - bevat preventiemaatregelen op basis van **risicoanalyse**
        - PID samen te stellen

De veiligheidscoördinator

- Toelichting 2: 'Coördineren'

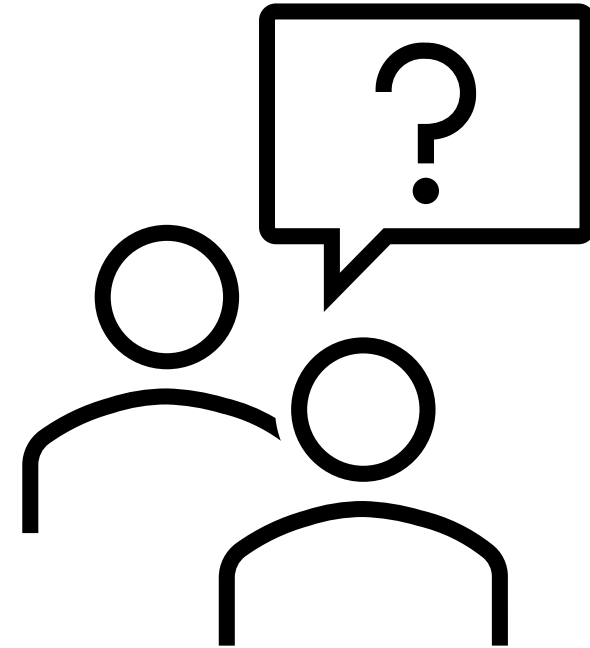
Coördineren in het woordenboek (o.a.):

- Afstemmen
- Regelen
- Met elkaar in overeenstemming brengen
- Verschillende elementen verweven tot een harmonieus geheel

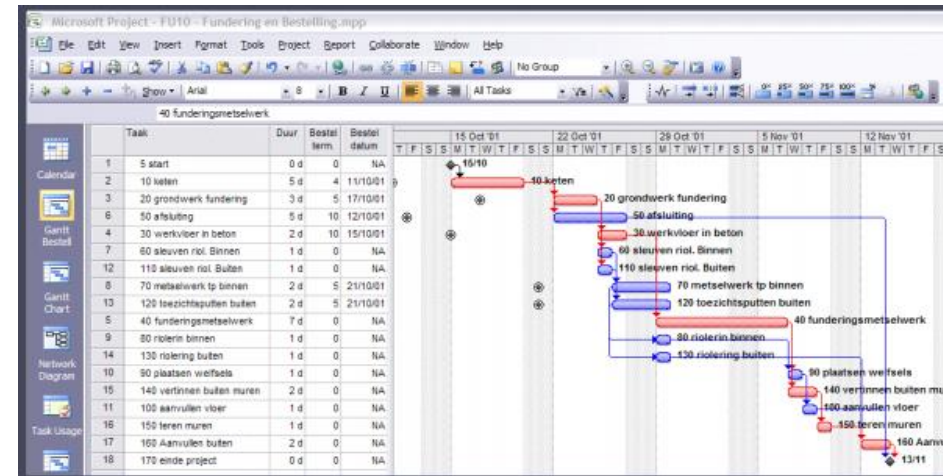
De veiligheidscoördinator

- Toelichting 3: 'Keuzen'

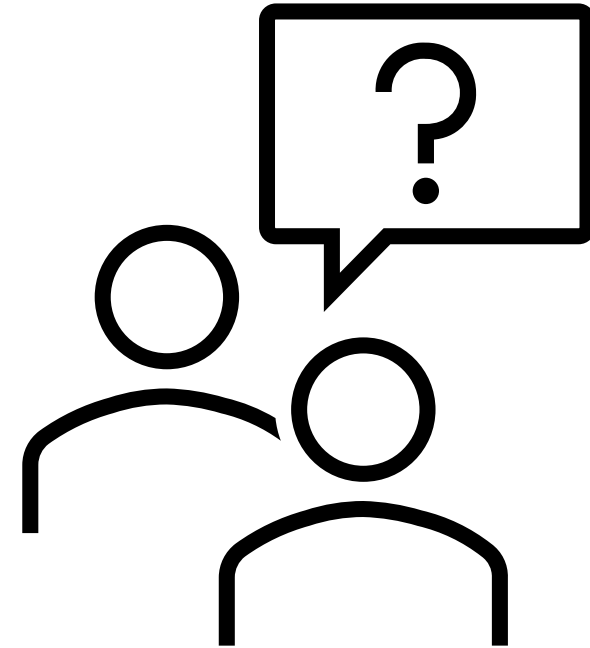

Keuzen – voorbeelden:

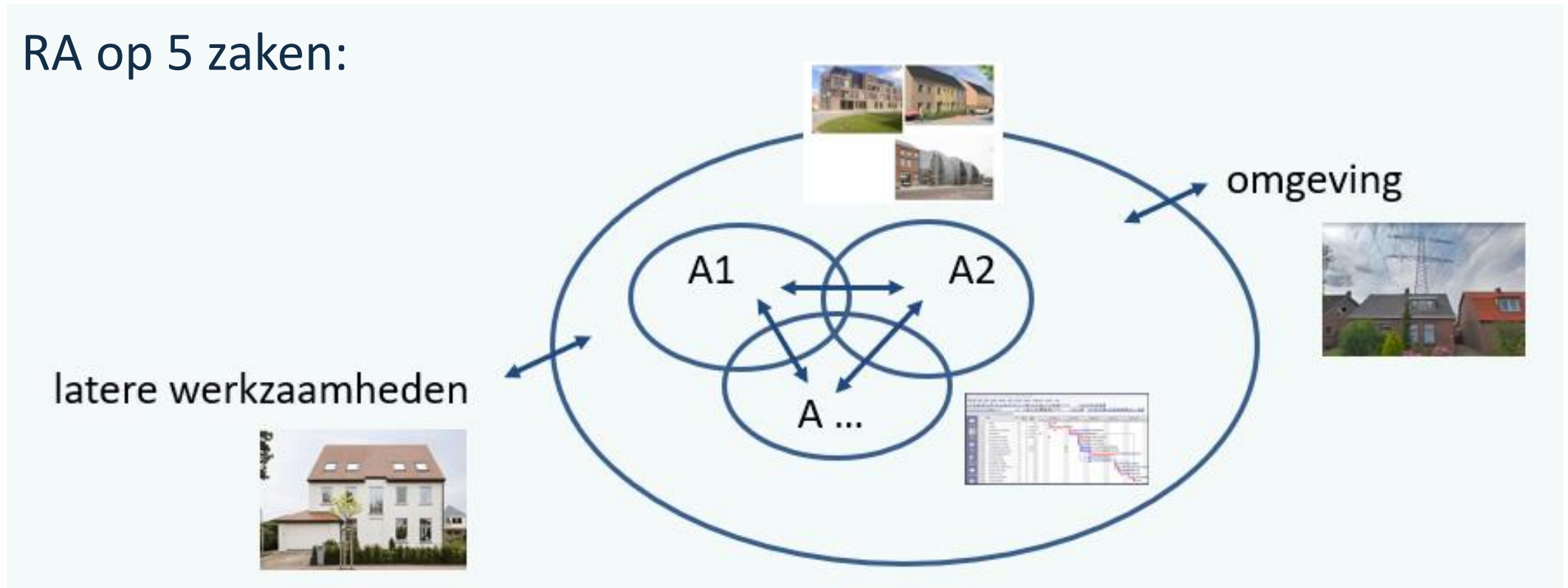
De veiligheidscoördinator

- Toelichting 4: 'risicoanalyse'

Risicoanalyse in het kader van TMB

RA op 5 zaken:

De veiligheidscoördinator

- Welzijnswet van 04/08/1996
  - Hoofdstuk V – Tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (vervolg):
    - **Verwezenlijking:**
      - Aanstelling coördinator V&G verwezenlijking door:
        - Opdrachtgever
        - Bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering
        - Bouwdirectie belast met de uitvoering
    - Coördinator V&G verwezenlijking heeft volgende taken:
      - **Coördineren** dat de algemene preventiebeginselen worden toegepast
      - **Coördineren** dat de aannemers het V&G plan toepassen
      - V&G plan aanpassen / actualiseren
      - Samenwerking tussen de aannemers organiseren en **coördineren** (met het oog op de preventie van ongevallen en beroepsmatige gezondheidsrisico's)
      - Controle op de werkprocedures te **coördineren**
      - Maatregelen treffen zodat alleen bevoegde personen de bouwplaats kunnen betreden

De veiligheidscoördinator

- KB van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen:
  - Aanstelling coördinator V&G ontwerp / verwezenlijking verplicht indien de werken gaan uitgevoerd worden door meer dan 1 aannemer (gelijktijdig of achtereenvolgend)
  - Aanstelling door:
    - Bij opp. < 500 m²:
      - Coördinator V&G ontwerp: bouwdirectie belast met het ontwerp
      - Coördinator V&G verwezenlijking: bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering
    - Bij opp. ≥ 500 m² of bijlage V:
      - Coördinator V&G ontwerp / verwezenlijking: telkens de opdrachtgever
  - Aanstellingsovereenkomst
  - Toezicht op de coördinator V&G: uitgeoefend door de aanstellende partij
  - Zorgen dat de coördinator V&G betrokken wordt: verantwoordelijkheid van de aanstellende partij

De veiligheidscoördinator

- KB van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (vervolg):
  - Taken coördinator V&G **ontwerp** (aanvulling van de taken uit de welzijnswet):
    - V&G plan opstellen (incl. kritieke fasen bepalen en vermelden)
    - V&G plan aanpassen
    - Betrokken partijen schriftelijk in kennis stellen van keuzen, handelingen, ... die in strijd zijn met de algemene preventiebeginselen [kan via CD]
    - [CD openen, aanvullen]
    - PID openen, aanvullen
    - Adviserende rol 'art. 30'
    - V&G plan, CD, PID overdragen aan opdrachtgevers (schriftelijk vastleggen)

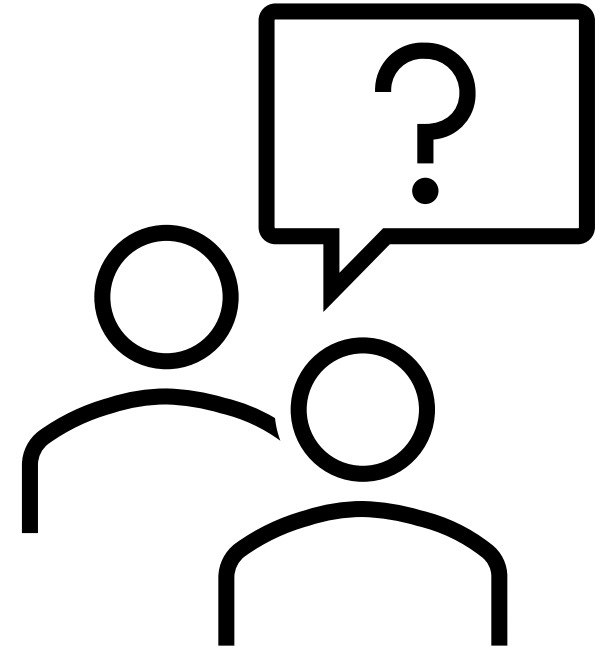
De veiligheidscoördinator

- KB van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (vervolg):
  - Taken coördinator V&G **verwezenlijking** (aanvulling van de taken uit de welzijnswet):
    - V&G plan aanpassen & relevante elementen overmaken aan tussenkomende partijen
    - Betrokken partijen schriftelijk in kennis stellen van gedragingen, keuzen, handelingen, nalatigheden, tekortkomingen die in strijd zijn met de algemene preventiebeginselen [ev. via CD]
    - [CD aanvullen]
    - Eventueel **coördinatiestructuur** samenroepen
    - Op de bouwplaats aanwezig zijn indien 1 van de partijen daarom vraagt
    - PID aanvullen
    - Geactualiseerd V&G plan, CD, PID overdragen bij de voorlopige oplevering aan opdrachtgevers (overdracht schriftelijk vastleggen)

De veiligheidscoördinator

- Toelichting 5: 'coördinatiestructuur'

Coördinatiestructuur

= overlegorgaan op de bouwplaats

Samenstelling:

- Opdrachtgever, coördinator-verwezenlijking, aannemers, ...
- Vertegenwoordiging CPBW, syndicale delegatie aannemers
- Vertegenwoordiging CPBW van de opdrachtgever, indien TMB op site gelegen is waar de opdrachtgever werknemers tewerkstelt
- Indien nodig: PA opdrachtgever en PA aannemers

De veiligheidscoördinator

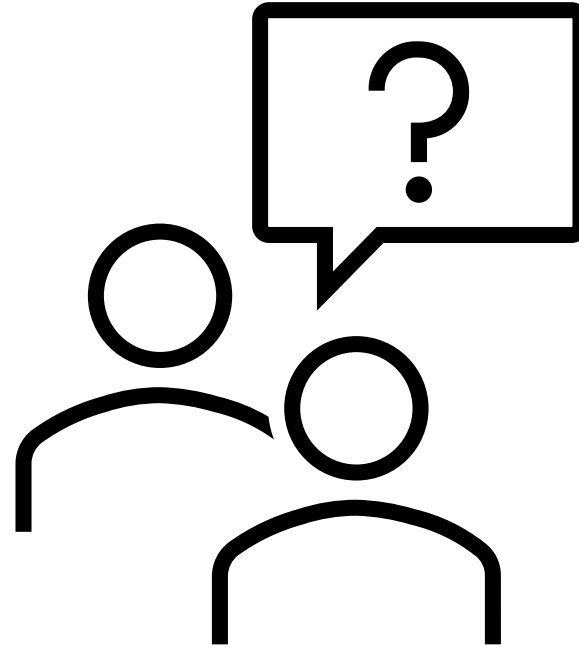

- Verschillende niveau's:
  - Coördinator V&G – niv. A (wanneer CS verplicht is)
    - Basisdiploma: architect of ingenieur
    - Aanvullende vorming: tot niveau A (via opleiding min. 150 u of specifiek examen)
    - *PA niveau 1 + aanvulling tot coördinator (30 u)*
    - **Ervaring**
  - Coördinator V&G – niv. B
    - Basisdiploma: secundair onderwijs
    - Aanvullende vorming: niveau B (via opleiding min. 80 u of specifiek examen)
    - *PA niveau 2 + aanvulling tot coördinator (30 u)*
    - **Ervaring**
  - Andere mogelijkheden (V&G coördinatie door aannemers – voorwaarden van toepassing – komt in de praktijk bijna niet voor)

De veiligheidscoördinator

- Toelichting 6: 'Ervaring'

Ervaring:

- voor de functie van coördinator-ontwerp: een beroepservaring in verband met het ontwerp van een bouwproject of met engineering
- voor de functie van coördinator-verwezenlijking: een beroepservaring in verband met de leiding van een TMB of het beheer en de opvolging van de werken op TMB
- voor de functie van coördinator-ontwerp en verwezenlijking: een beroepservaring in verband met de twee bovenstaande activiteiten
- als adjunct-coördinator V&G: geen ervaring ndz. (wel zelfde niveau van aanvullende vorming ndz.)

De veiligheidscoördinator

Bevoegdheid van de veiligheidscoördinator

=

“de persoon die hem/haar heeft aangesteld te adviseren vanuit het oogpunt om de personen - die het bouwwerk realiseren - te beschermen, evenals bij latere werkzaamheden”

Preventieadviseur & veiligheidscoördinator

- Bondgenoten !
- Preventieadviseurs kunnen in diverse hoedanigheden bij een TMB betrokken zijn, o.a:
  - Als PA van de werkgever-opdrachtgever:
    - M.b.t. de arbeidsomstandigheden in bv. een nieuw of gerenoveerd bedrijfsgebouw
    - M.b.t. een TMB op een site waar de exploitatie verder zal doorgaan
    - In de coördinatiestructuur
  - Als PA van een aannemer (werknemers van de aannemer, art. 30, bezoeken van de bouwplaats, coördinatiestructuur, onderzoek ernstig arbeidsongeval, ...)
  - Als PA van een derde partij:
    - Als PA van een onderneming in onmiddellijke omgeving van TMB
    - Als PA van een werkgever die een gebouw huurt en waar de verhuurder bouwwerken laat uitvoeren

